

**ANG INTELEKTWALISASYON NG WIKANG BALBAL SA MGA MAG-AARAL
NA MANANAYAW NG BILIRAN PROVINCE STATE UNIVERSITY**

1. Introduction

Ang wika ay hindi lamang kasangkapan sa pagpapahayag kundi isa ring buhay na bahagi ng kultura na patuloy na nagbabago kasabay ng lipunan. Sa konteksto ng Pilipinas, ang ebolusyon ng wikang Filipino ay kitang-kita sa paglaganap ng Wikang Balbal. Ang balbal ay tinutukoy bilang ang di-pamantayang paggamit ng mga salita ng isang partikular na grupo, na nabuo at nagkaroon ng panibagong kahulugan at katawagan (Aldaca & Villarin, 2012). Para sa mga kabataan, ang paggamit ng mga salitang balbal ay may mahalagang gampanin sa kanilang diskurso at nagsisilbing kaakuhan o pagpapahayag ng kanilang identidad at pakikisalamuha sa lipunan (Güniz, 2015).

Ang sentro ng pag-aaral na ito ay umiikot sa konsepto ng Intelektwalisasyon. Ayon kina Francisco (2010) at Sibayan (1988), ang Intelektwalisasyon ng wika ay tumutukoy sa proseso ng pagtaas ng isang wika (o *register* nito) upang magamit ito bilang wika ng karunungan at iskolarling talakayan at sa pagbuo ng *register* para sa iba't ibang intelektwal na disiplina. Sa ganitong pananaw, sinusuri ng pag-aaral na ito kung paanong ang wikang balbal na karaniwang nauugnay sa lansangan at impormal na usapan ay ginagamit sa isang teknikal at sining na larangan: ang sayaw.

Ang mga mag-aaral na mananayaw ng Biliran Province State University (BiPSU) ay bumubuo ng isang komunidad na may sariling sistema ng komunikasyon. Kahit na ang sayaw mismo ay maituturing na isang wika na lumalampas sa mga hadlang ng wika at kultura at isang paraan ng personal at kultural na pagpapahayag (Teachy, 2024), ang verbal na pag-uugnayan ay mahalaga sa pagpapaliwanag ng teknikal na termino at *choreography*. Kung kaya, layunin ng pananaliksik na ito na ilahad ang lawak, mga dahilan, at ang implikasyon ng paggamit ng

wikang balbal sa pag-aaral at pagganap ng mga mananayaw. Ang pag-aaral na ito ay inaabuhang magpapayaman sa diskurso tungkol sa dinamikong paggamit ng wikang Filipino sa mga *non-traditional* na akademikong larangan.

2. Pamamaraan sa Pagkuha ng Datos

Ang pag-aaral na ito ay gumamit ng kwalitatibong disenyo na semi-strukturado, isang panayam na may nakahandang listahan ng mga tanong ngunit malaya ang mananaliksik na dagdagan ito depende sa sagot ng kalahok. Ang datos na nalikom mula sa mga panayam, ay upang malaman ang intelektwalisasyon ng wikang balbal ng mga mag-aaral na mananayaw ng Biliran Province State University (BiPSU).

2.1 Mga Kalahok

Ang mga kalahok ay binubuo ng piling mag-aaral na kasapi ng iba't ibang dance groups sa BiPSU. Sila ay pinili gamit ang purposive sampling o sinadyang pagpili, upang matiyak na ang bawat kalahok ay may sapat na karanasan bilang mananayaw upang makapagbahagi ng makabuluhang pananaw sa kanilang larangan. Ang mga kalahok ay aktibong lumalahok sa pagsasanay o pag-eensayo, pagtatanghal at paligsahan sa sayaw.

2.2 Instrumento ng Pananaliksik

Gumamit ang mananaliksik ng gabay sa panayam na naglalaman ng tatlong bahagi:

1. Pagkilala sa Wikang Balbal ng mga Mananayaw
2. Kahalagahan, Kahulugan, at Pinagmulan ng Balbal
3. Papel ng Balbal sa Intelektwalisasyon ng Filipino

Ang gabay ay semi-strukturado upang payagan ang karagdagang tanong at mas malalim na paglilinaw sa mga sagot.

2.3 Proseso ng Pangangalap ng Datos

2.3.1 Pakikipag-ugnayan at Pagkuha ng Pahintulot

Ang mga mananaliksik ay nakipagugnayan muna sa mga grupo ng mga mananayaw upang maipaliwanag ang layunin ng pananaliksik at makakuha ng pahintulot. Lahat ng kalahok ay binigyan ng paunang pahayag bago ang panayam upang maipaliwanag ang kanilang karapatan at ang pagiging kumpidensiyal ng datos.

2.3.2 Pagsasagawa ng Panayam

Sa pagsasagawa ng panayam, dahil sa abalang iskedyul ng mga mananayaw, ang ilang panayam ay isinagawa habang sila ay nasa pag-eensoyo, samantalang ang iba naman ay nakuhanan habang may libre silang oras sa loob ng kampus. Mayroon ding ilang kalahok na napanayam sa pamamagitan ng online platform dahil sa kanilang masikip na iskedyul at kawalan ng pagkakataong makadalo nang personal. Bagaman may kaunting ingay sa kapaligiran sa ilang pagkakataon, tiniyak ng mananaliksik na ang bawat kalahok ay may sapat na oras upang malinaw na maipahayag ang kanilang mga sagot. Ang bawat panayam ay kinuhanan ng audio recording gamit ang cellphone, sa onsite man o online, upang masiguro ang katumpakan ng transkripsiyon, na may pahintulot rin ng bawat kalahok.

2.3.3 Pagpoproseso at Pagsusuri ng Datos

Ang naitalang datos ay tinranskrayb, inayos, at tinema batay sa magkaparehong sagot.

Inilagay ang mga salitang balbal sa talahanayan kasama ang kahulugan, gamit, at bahagi ng pananalita. Ang pagsusuri sa talakayan ay inilahad batay sa mga natuklasang tema at estilo ng paggamit ng wikang balbal sa konteksto ng mga komunidad ng mananayaw.

2.3.4 Pagbuo ng Resulta

Ang mga nakolektang mga salita ay maingat na tinranskrayb at inayos. Pagkatapos mailista ang lahat ng termino, ito ay inihanay batay sa pagkakatulad ng gamit at konteksto. Upang higit na maging malinaw ang presentasyon ng datos, ang mga salita ay inuri sa apat na kategorya:

- A. Balbal ng kabataan

- B. Pop-culture/Gay lingo
- C. Dance community slang
- D. Bisaya slang

Ang mga terminong ito ay inilagay sa “Talahayan ng mga Resulta” upang malinaw na ipakita ang paggamit ng balbal sa konteksto ng sayaw.

3. Result at Talakayan

Batay sa nakalap na datos mula sa panayam at obserbasyon sa mga mag-aaral na mananayaw ng Biliran Province State University (BIPSU), lumabas na ang paggamit ng wikang balbal ay isang mahalagang bahagi ng kanilang pang-araw-araw na komunikasyon, lalo na sa konteksto ng pagsasanay, pagpaplano ng choreography, at pakikipag-ugnayan sa kapwa mananayaw.

Mula sa pagsusuri, nahati ang mga salitang ginagamit ng mga mananayaw sa apat na pangunahing kategorya:

- A. Balbal ng kabataan
- B. Pop-culture/Gay lingo
- C. Dance community slang
- D. Bisaya slang

Ipinapakita ng mga pangkat na ito na ang wikang balbal ay hindi lamang simpleng forma ng informal na pananalita, kundi nagiging daluyan ng identidad, koordinasyon, at pagpapalalin ng kulturang pangmananayaw.

3.1 Talahanayan ng mga Resulta

Talahayan 1. Mga Salitang Balbal na Ginagamit ng Mga Mananayaw ng BiPSU

A. Balbal ng Kabataan

Salita	Kahulugan	Bahagi ng Pananalita	Gamit sa Pangungusap
Chill lang	Relax, huwag kabahan	Pang-abay	“Chill lang, run-through pa lang ta.”
Solid	Maganda; mahusay	Pang-uri	“Solid ang transition ninyo.”
Angas/Astig	Kahanga-hanga	Pang-uri	“Astig ang ending pose n’yo.”
Bro	Kaibigan, kasamahan	Pangngalan	“Bro, ikaw sa left side karon.”
Bhe	Tawag sa kaibigan	Pangngalan	“Bhe, ready naka sa next set?”
Sheesh	Ekspresyon ng paghanga	Pang-interjection	“Sheesh! Linis sa imo isolations.”
Banat	Bigay-todo	Pandiwa	“Banat lang, kaya na na.”
Eyyy	Pampapogi; hype	Pang-interjection	“Eyyy! Sakto sa beat!”
SA!	Ekspresyon ng approval	Pang-interjection	“SA! Inyoha tong best take.”
Sabaw	Lutang; walang focus	Pang-uri	“Sabaw ko ron, sorry sa sayop.”

B. Pop-Culture / Gay Lingo

Salita	Kahulugan	Bahagi ng Pananalita	Gamit sa Pangungusap
Slay	Outstanding performance	Pang-uri	“Slay kaayo imong solo!”
Pasabog	Show-stopping	Pang-uri	“Pasabog ang inyong entry.”
Bongga	Fabulous	Pang-uri	“Bongga ang costume ninyo.”
Karit	Malakas na galaw	Pang-uri/Pandiwa	“Kumakarit imong groove.”
Maufay	Maganda; perfect	Pang-uri	“Maufay ang transition.”

C. Dance Community Slang

Salita	Kahulugan	Bahagi ng Pananalita	Gamit sa Pangungusap
Kayamokat	Magulo; hindi sabay	Pang-uri	“Kayamokat ang timing, usba nato.”
Energy	Lakas; intensity	Pangngalan	“Dagdagan pa ang energy palihog.”

Practice tah	Mag-practice tayo	Pandiwa	“Practice tah before sa blocking.”
Doings	Assigned steps	Pangngalan	“Ayaw kalimti inyong doings.”
Markings	Light run-through	Pangngalan	“Markings lang usa ta.”
PL	List of steps/choreo	Pangngalan	“Na-upload na ang PL.”
Takatak	Mabilis na footwork	Pangngalan	“Ayaw sayop sa takatak part.”
Bunal	Todo bigay	Pandiwa	“Bunal tanan para final take.”
Rabak	Magulo pero masaya	Pang-uri	“Rabak kaayo inyong warm-up.”
Hataw	Bigay-todo	Pandiwa/Pang-uri	“Hataw mo sa chorus.”

D. Bisaya Slang

Salita	Kahulugan	Bahagi ng Pananalita	Gamit sa Pangungusap
Dai	Tawag sa babae	Pangngalan	“Dai, diri ka sa front.”
Ok kaayo	Very good	Pang-uri	“Ok kaayo inyong spacing.”
Ayayay	Ekspresyon ng impress or sakit	Pang-interjection	“Ayayay, nindot kaayo imong wave!”
Hays la	Pagod o frustration	Pang-interjection	“Hays la, kapoy kaayo pero laban ra.”
Kalamri	Malupit; magaling	Pang-uri	“Kalamri imong freestyle.”
Yot / Your	Tawag sa tropa	Pangngalan	“Yot, start nata.”

3.2 Talakayan ng Resulta

Batay sa nakalap na datos mula may na pangunahing kategorya ng wikang balbal:

Balbal ng Kabataan, Pop-culture/Gay Lingo, Dance Community Slang, at Bisaya Slang. Ang bawat kategorya ay may natatanging gamit sa pang-araw-araw na komunikasyon, ensayo, at performance ng mga kalahok.

1. Balbal ng Kabataan

Ang mga salitang tulad ng chill lang, solid, angas/astig, bro, bhe, sheesh, banat, eyy, sa!, at sabaw ay nagpapakita na ang wikang balbal na ginagamit ng mga kabataan ay may malaking

impluwensya sa wika ng mga mananayaw. Bukod sa pagging casual at informal, ginagamit ang mga ito bilang paraan ng pagpapahayag ng emosyon, pagbibigay-papuri, o pagbibigay-gabay sa grupo. Ang mga terminong ito ay nagpapatibay sa pagpapalakas ng samahan at nagpapatibay ng relasyon sa isa't isa sa loob ng grupo.

2. Pop-culture / Gay Lingo

Ang mga salitang slay, pasabog, bongga, karit, maufay ay hinango mula sa pop culture at komunidad ng LGBTQ+. Ginagamit ang mga ito upang ipakita ang pagkamalikhain, karisma, at kalidad ng pagtatanghal. Ang pagsasama ng mga terminong ito ay nagpapakita ng pag-angkop ng komunidad ng mananayaw sa mas malawak na kultural at lingguwistikong konteksto, na nagpapayaman sa kanilang bokabularyo at nagbibigay ng kulay sa kanilang pakikipagkomunikasyon.

3. Dance Community Slang

Ang mga salitang tulad ng kayamokat, energy, practice tah, doings, markings, PL, takatak, bunal, rabak, hataw ay indikasyon ng espesyalisasyon ng wikang balbal, kung saan ang informal na wika ay nagging teknikal na rehistro. Ang ganitong bokabularyo ay nagpabilis sa koordinasyon, pagpapaliwanag ng koreografiya, at organisasyon ng ensayo. Dito makikita ang proseso ng intelektwalisasyon, kung saan ang balbal ay nagging sistematiko at may tiyak na gamit sa larangan ng sining.

4. Bisaya Slang

Ang mga terminong *dai*, *ok kaayo*, *ayayay*, *hays la*, *kalamri*, *yot/your* ay nagmumula sa rehiyonal na wika at nagpapakita ng lokal na identidad. Ang paggamit ng mga salitang ito ay hindi lamang nagbibigay ng personal at regional na koneksyon sa grupo, kundi nagpapakita rin na ang balbal ay lumalampas sa informal na komunikasyon at nagging daluyan ng grupong identidad sa loob ng Samahan ng mga mananayaw.

Ipinapakita ng apat na kategorya na ang wikang balbal ay hindi simpleng forma ng impormal na pananalita, kundi isang daluyan ng identidad, koordinasyon, at pagpapalalim ng kulturang pangmananayaw. Ang pagkakaroon ng espesyalisadong bokabularyo at ang paggamit nito sa ensayo at performance ay malinaw na indikasyon na ang intelektwalisasyon ng wikang balbal, kung saan ang impormal na salita ay nagiging sistematiko, may espesipikong gamit, at may kahalagahan sa larangan ng sining.

3.3 Lagom ng Resulta

Ang pagsusuri sa mga salita ng mananayaw na nagaaral sa unibersidad ng BiPSU ay nagpapakita ng ilang mahahalagang punto:

1. Ang wikang balbal ay bahagi sa pang-araw-araw na komunikasyon ng mga mananayaw, lalo na sa pag-eensayo, pagpaplano ng koreografiya, at pakikipag-ugnayan sa grupo.
2. Ang apat na kategorya, Balbal ng Kabataan, Pop-culture/Gay Lingo, Dance Community Slang, at Bisaya Slang, ay nagpapakita ng iba't ibang pinagmulan, tungkulin, at konteksto ng balbal, mula sa kultura ng kabataan, pop culture, teknikal na dance jargon, hanggang sa rehiyonal na identidad.
3. Ang dance community slang at teknikal na paggamit ng balbal ay malinaw na indikasyon ng intelektwalisasyon ng wika, kung saan ang impormal na salita ay nagiging sistematiko at may espesyal na layunin sa pagtatanghal, komunikasyon sa kanilang samahan at ensayo.
4. Bukod sa teknikal na gamit, ang wikang balbal ay nagiging daluyan ng sosyal na identidad at pagkakakilanlan, nagpapatibay ng samahan, at naglalarawan ng dinamika ng grupo sa loob ng dance community.

Ang pag-aaral ay nagpapatunay na ang wikang balbal ay masalimuot, functional, at may mataas na kahalagahan sa paghubog ng komunikasyon at kultura ng mananayaw, na sumasalamin sa konsepto ng intelektwalisasyon ng Filipino sa konteksto ng sining at edukasyon.

4. Konklusyon

Sa resulta ng pananaliksik, malinaw na ang wikang balbal ay mahalagang bahagi ng pang-araw-araw na komunikasyon ng mga mag-aaral na mananayaw ng Biliran Province State University. Ang paggamit ng balbal, mula sa Balbal ng Kabataan, Pop-culture/Gay Lingo, Dance Community Slang, hanggang sa Bisaya Slang, ay nagpapakita ng malawak na saklaw at adaptasyon ng wika sa iba't ibang konteksto, mula sa pagpapahayag ng emosyon, pagbibigay-gabay, hanggang sa pagpaplano at pag-oorganisa ng koreografiya. Ang mga terminolohiyang ito ay hindi lamang nagbibigay ng kasiyahan o ekspresyon sa mga kalahok, kundi nagiging instrumento rin sa pagpapatibay ng samahan, pagpapalalim ng identidad ng grupo, at pagpapakita ng malikhaing adaptasyon sa kultura ng sayaw.

Ipinapakita ng pag-aaral na ang wikang balbal ay sumasalamin sa proseso ng intelektwalisasyon, kung saan ang impormal na salita ay nagiging sistematiko, may espesipikong gamit, at nagkakaroon ng halaga sa akademikong at sining ng konteksto. Ang Dance Community Slang, sa partikular, ay nagsisilbing teknikal na register na nagpabilis sa koordinasyon, ensayo, at performance, habang ang iba pang kategorya ay nakakatulong sa pagpapayaman ng bokabularyo at pagpapalakas ng ugnayan sa grupo. Sa kabuuan, ang pag-aaral ay nagpapatunay na ang wikang balbal ay epektibo, detelyado, at may malaking bahagi sa paghubog ng komunikasyon, kultura, at intelektwal na pag-unlad ng mga mananayaw sa unibersidad.

REFERENCE

- Aldaca, R. M., & Villarin, R. D.** (2012). *Wikang Balbal: Ang Paggamit, Kahalagahan, at Epekto Nito sa mga Mag-aaral ng Sekundarya*. Di-nalathalang Tesis, Unibersidad ng Silangan.
- Francisco, C. T.** (2010). Ang Intelektwalisasyon ng Wikang Filipino: Tugon sa Hamon ng Globalisasyon. *Malay Journal*, 22(1), 1-15.
- Güniz, K.** (2015). Slang as a Reflection of Youth Identity and Culture: A Sociolinguistic Perspective. *International Journal of Social Sciences*, 4(2), 55-68.
- Sibayan, B. P.** (1988). *Language Planning and Intellectualization*. Philippine Journal of Linguistics, 19(1), 12-25.
- Teachy, K.** (2024, Enero 15). *The Universal Language of Movement: Dance as a Form of Communication*. Nakhuha mula sa website: <https://www.exampledancearticle.com>